

30-LETNICA/31. PRIREDITEV GRADNJE SNEŽNIH GRADOV KRALJA MATJAZA 2022 IN POŠTA 2393 ČRNA NA KOROŠKEM

Vsako zadrjo januarsko soboto so dobrega četrta stoletja ledeno Matjaževo kraljestvo Mitniškega Podpečja, ozaljšano s premnogimi snežnimi in ledenimi gradovi, vselej po sončnem zatonu, osvetleli in otopleli neštete bakle ter mnogoteri taborni ognji. Ustvarjalna tradicija se je vsako leto znova borila z nemilostjo vremena in preketstvom svetovnih podnebnih sprememb. Nema lokrat, kot tudi v pravih bitkah, je dobro premagalo zlo, a včasih, za poduk in v spoštovanje, je narava, z nenadnim toplotnim valom ali pa sibirskim hladom, izterjala svoj davek in »obglavila« dogodek. Včasih sta vztrajala le še mitološka Matjaž in Alenčica in pa njuna Gora. A že petindvajsetletnico, »malega abrahama« priredilte, je odplaknila nemila dežna viha. Narava je (pov)zvela svoj davek, in človek je slednjič razumno popustil. Občina Črna na Koroškem, ponosen in dolgoleten prireditelj in promotor snežnih dogodivščin, je zaradi zadnjeletnih »samovolj Matere Narave« sklenila umeriti športno-rekreativno ponudbo »podna« Mežiške doline in tako sebi, graditeljem in obiskovalcem ustvariti znosne in vzdržne pogoje za ustvarjanje in sobivanje. Zimska odiseja domiselnih snežnih stvaritev se je tako leta 2019 iz srca Matjaževega podpeškega kraljestva preselila na široko livado v Črni na Koroškem, streljaj zahodnejše od sv. Ožbalta. Livada, imenovana Matevževi travniki, je nekaj služila kot iztek črnjanskih skakalnic. Ugodje novega prizorišča so prireditelji, graditelji in obiskovalci uživali le dve leti, potem pa je narava znova zadirgivala po svojih notah. Izvedba priredilte je leta 2021 zaradi koronavirusa zahtevala njeno selitev na »varno« razdaljo; na svetovni splet oziroma socialna omrežja, kot sta FB in Twitter. Spremenila so se dovolila/pravila glede izvedbe, in poleg snežnih in ledenih gradov so lahko natečajniki svoje »gradove« izdelali iz najrazličnejših materialov, lahko tudi kot makete ali zgolj risbe. Izvedbe na domačih dvoriščih, bližnjih in daljnjih senožetih ali zgolj na risalni deski so se s pomočjo fotografij in objav na prirediteljevi spletni strani prelevale iz »tam« v »tu«, lokalno je postalo globalno in globalno lokalno. Lanskoletna priredilte je presejala in presekala preteka pravila, jih uravnotežila in »razširila« priredilte na skoraj celoten januar in začasno uvedla hibridno, analogno-digitalno izvedbo priredilte. Naša lanska upanja, da da se bomo lahko v letu 2023, ko bomo obhajali 30-letnico priredilte, na Matevževih travnikih znova pogledali iz oč v oči, si seg(a)li v roke in pozneje s trdim delom v zimski hiahu »bili bitko« z omejenim časom in zmuzljivim materialom, se uresničujejo. Zatorej, znova dobrodošli v Črni na Koroškem vsi novi(n)ci, občasniki in stalneži/abonenti, ponovno razprite krila domišljije, prisluhnite srcu in odidite na pot – Črna vas pričakuje, ne glede na to, da nas letos močno ogroža zelo topla zima, a tudi to bomo »prelislušili«, saj so Gradovi kralja Matjaža velika več kot le sama gradnja. A ne glede na vse izlive vsako leto znova sklepamo novo znanstva in vedno znova krepijo dolgoletna trdna prijateljstva in jih spreminjamo v doživljenjska zaveznitva. Evolucija/tradicija se stalno preobrača, se preleva in pretaka iz roda v rod, prihaja iz kraja v kraj, iz celine na celino.

www.kfd.si

www.facebook.com/filatelija

Občina Črna na Koroškem in Koroško filatelistično društvo sta zanjnih ducat let z najrazličnejšimi filatelističnim sklopi vestno obeležila pomembne dogodke tega dela Mežiške doline in filatelističen sklop Gradov kralja Matjaža je njun enajsti zaporedni na to temo.

Filatelističen sklop sestavljajo:

- en (1) priložnostni poštni žig (PPZ, 2393 Črna na Koroškem, 27. 1. 2023)
- ena (1) priložnostna pisemska ovajmica (PPO, KFD 265/2023) in
- ena (1) osebna poštna znamka (OPZ, nominala A, vodoravna postavitev, okvir P5 -Zima-).

Motivka osebne poštne znamke in ilustracije priložnostne pisemske ovajmice nadaljuje tradicijo, kjer je v izbrani znak priredilte GKM (obzidje letos bele barve na toniranem modrem ozadju, s cinami zgoraj in spodaj vhodom v obliki pterostilne krone v navpični osi) vstavljena izbrana fotografija iz preteklih gradenj. Letošnji fotografija izpostavlja detajl skulpture, ki jo je iz ledene kocke v času 30. GKM 2022 izrezal mojster Miro Rismondo. V znak GKM je med cine in vhod vstavljen zapis -30 let-, ki ga na ilustraciji kverte (PPO) levo in desno zapirata v obliki razprtih kril. Le-ti sta oblikovani v obliki navzdol obrnjene enakokrake trikotnika, vsaka sestavljena iz petnajst krogec, razporejenih petvrstično v zaporedju 5-4-3-2-1. V prastor -krone- je vstavljen rimski zapis številke priredilte, pod njim pa štirivrstičen zapis poimenovanja priredilte, pod njim pa še štirivrstičen zapis geografske lege priredilte.

Priložnostni poštni žig je izjemoma okrogle oblike. Zgoraj je krožno zapis datuma uporabe (27. 1. 2023), spodaj za krožno zapis pristajajo pošte (2393 Črna na Koroškem). Osredje sestavlja zgornji del, kjer je v stiliziranjem črtnem obzidju nad -krono- vstavljena zapis -30 let-, levo in desno od njega pa po en pikčasti enakostranični trikotnik/-krilo-, v osredju, z naslonom na -krono- gradu, pa štirivrstičen zapis priredilte.

Osebna poštna znamka ima isto grafično podlogo kot ilustracija, a je glede na le-to opisno poenostavljena, zapis 30-letnice in priredilte je dvovrstičen in umeščen med cine in vrh -krone-, -kril- sta umeščen levo in desno od -krone-, letnica priredilte pa je umeščena pod -krono-. Uporabljen je bil okvir za osebne poštne znamke Pošte Slovenije nominala A iz serije -Zima-.

Sklop, ki ga zaokrožuje priložnostna filatelistična razstava (Jože Keber, KFD) v prostorih Pošte 2390 Črna na Koroškem, je že enajsti zapored oblikoval arh. Borut Bančično, so-avtor žiga je Peter Močnik.

Zaradi butične naklade in s tem dostopnosti osebnih poštних znamk je bila zaradi oblikovne in vsebinske stičnosti za vse občane za frankiranje pisemskih pošiljk, ki se bodo v petek, 27. januarja 2023, pošiljale v svet iz pošte 2393 Črna na Koroškem, predlagana uporaba poštna znamka Pošte Slovenije iz serije Božič 2021, nominala B.

Borut Bančična, Koroško filatelistično društvo